

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 222. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

Szerda, 1936. szeptember 30.

Az aranyblokk összeomlása után...

Világkonferencia

**lesz Baselben a kereskedelmi és valuta-
korlátozások megszüntetésére**

**A Népszövetség elé kerül az ango! — francia valutaegyezmény — Esett az arany ára
Diktatorikus törekvésekkel vádolják a Blum-kormányt**

Amint az előrelátható volt, a francia képviselőház megszavazta a frank leértékeléséről szóló törvényjavaslatot, amely szerdán kerül a szenátus elé. Itt a jelek szerint nehezebb helyzete lesz és nem lehetetlen az sem, hogy bizonyos módosításokat eszközölnek rajta. Ahhoz azonban kétség nem férhet, hogy a kormány javaslatai törvényként kerülnek ki a parlament gépezetéből.

A nehezebb rész tulajdonképpen ezután következik: azoknak a problémáknak megoldása, amelyek a leértékelési törvény végrehajtásakor merülnek fel. Ezek közé tartozik elsősorban az áremelkedés megakadályozása, másrészt pedig a külfölddel való kereskedelmi kapcsolatok újra való szabályozása.

Ennek a kereskedelmi kapcsolatoknak szabályozása egyébként közelről érinti Romániát is. Amint már jelentettük, azok az exportőrök, akik Franciaországba, Svájcba és Hollandiába szállítanak és, akik ezekre a szállításokra már előzőleg megállapodásokat kötöttek, súlyos veszteségeket szenvednek. Ezért vetődött fel a terv, hogy mindaddig, amíg ezt a kérdést nem oldják meg, a kormány megtiltja az azokba az országokba irányuló kivitt, amelyek valutájukat leértékelték. A kormány határozatai elé érkező érdeklődéssel tekintenek gazdasági körökben.

Addig tehát, amíg az állam szempontjából a két frank leértékelése előnyöket jelent, mert az államadósság ennek következtében csökken, a magángazdaságnak a leértékelés súlyos gondokat okoz.

A nemzetközi pénzpiacok legújabb eseményeiről, valamint a francia leértékelési törvény képviselőházi megszavazásáról alábbi tudósításunk számol be:

PÁRIS:

**350 szavazattal 221 ellenében a Kamara elfogadta
a leértékelési javaslatot**

Megszakítás nélkül tegnap délutántól ma reggelig tartott a francia Kamara ülése. A vita során Reynauld volt pénzügyminiszter leszögezte, hogy a költségvetési deficit elérte a 25 milliárd frankot. Az első szakaszt 344 szavazattal 246 ellenében fogadták el. A második szakasz tárgyalásakor Marin jobboldali képviselő szólalt fel és kifogásolta a javaslatot, amely a pénzügyi ellenőrzést teljesen kivészi a parlament kezéből. Auriol pénzügyminiszter megnyugtatta a képviselőt és kijelentette, hogy a parlament jogait minden körülmények között megóvják. Marin fenntartotta javaslatát és kérte a stabilizálás keretében a megváltoztatását olyanformán, hogy ebbe a parlamentnek legyen beleszóla. Marin javaslatát 349 szavazattal 210 ellenében visszautasították és ezzel elfogadták a második szakaszt.

A harmadik szakasz az első leértékelés idejét három hónapban állapítja meg és úgy intézkedik, hogy három hónap után újból megvizsgálják a helyzetet és újból megállapítják a leértékelés kurzusát. Itt is Marin szólalt fel. Azt javasolta, hogy a kormány tegyen intézkedést az aranyfrankérmék verése iránt. Szerinte az elkövetkező három hónap alatt minél több frankot kell előállítani és forgalomba hozni, hogy ezzel a kedvezőbb árfolyamot kikényszerítsék. Marin rámutat arra a botrányos helyzetre, hogy arany birtokába csak gazdag emberek juthatnak. Követeli, hogy a

szegényebb néposztály számára is tegyék lehetővé az arany szerzését.

A parlament 351 szavazattal 321 ellenében változatlan szövegben fogadta el a harmadik szakaszt is.

A Kamara ezután részletesebb viták nélkül tárgyalta a javaslat következő szakaszait. A reggeli órákban a kilencedik szakaszig jutottak el.

A Kamara hajnali ülésén a tizenharmadik szakasz tárgyalásánál az elnök közölte, hogy a kormány a mozgó bérrendszerről beállított pontot megváltoztatta. A javaslat az év végéig felhatalmazást ad a kormánynak az áraknak a megállapítására és az ártehajtások megállítására. Ezzel a ponttal kapcsolatosan szólalt fel azután Blum miniszterelnök is, aki a következőket mondotta:

— A kamara megbuktathatja a kormányt, de ez mind nem változtat azon, hogy a frankot le kellett értékeln. Kísérletet tettünk a gazdasági élet felélénkítésére és ez a kísérlet eleinte sikerrel biztatott. A felélénkítési folyamat később megszakadt, mert külső események zavarták meg azt. Ilyen külső esemény volt például az is, hogy Németország behozta a két éves katonai szolgálatot és ehhez hozzájárult a spanyol polgárháború is. Kénytelenek voltunk olyan fegyverkezési programot kidolgozni, amely megfiel az ország biztonsági szükségleteinek.

Közel 24 óráig tartó ülésezés után a francia parlament 350 szavazattal 221 ellenében elfogadta a kormány devalorizációs javaslatát.

Az egyetlen változtatás a javaslaton csak annyi volt, hogy a munkabérek megállapítása nem automatikusan történik az esetleges drágulás arányában, hanem a kormány felhatalmazást nyer arra, hogy szükség esetén megtegye azokat az intézkedéseket, amelyekkel a fixfizetéses alkalmazottak és munkások jövedelmét arányba hozhassa a drágulással. A vita során beigazolódott, hogy a népfront egységesen áll a kormány mögött. Blum beszédet mondott és ebben Franciaország lakosságát a társadalmi béke megőrzésére hívta fel.

Az üzemek megszállása — mondotta a miniszterelnök — nem engedhető meg és nem is lesz rá többé példa.

A munkásságnak kormányomba vetett bizalma szükségtelessé teszi, hogy erőszakos eszközökhöz forduljon. Kijelentem, hogy az üzemek megszállása nem lehet harci eszköz, illetve arra csak akkor kerülhet sor, ha azt a szakszervezetek vezetősége elhatározza és vállalja érte a felelősséget.

Komplikációk a szenátusban

A francia szenátus ma dönt a devalorizációs törvényjavaslat felett. Politikai körökben attól tartanak, hogy a Szenátusban nehezebben fog sikerülni a népfront kormányának megnyugtanni a kedélyeket és nincsen kizárva, hogy a Blum-kormánynak fel kell adni az eredeti javaslat egy részét.

A frank leértékeléséről tartott hatalmas vita után hivatalos helyen megállapítják, hogy

összesen 577 szavazatot adtak le. A javaslat mellett 350, ellene pedig 221 képviselő szavazott.

A javaslat ellen szavazott a köztársasági szövetség, a független köztársasági párt, a szociális akció pártja, a független radikális párt és Doriotnak a néppártja. 31 képviselő tartózkodott a szavazástól. A radikális párt 109 képviselője közül csak 11 szavazott a törvényjavaslat ellen.

A Szenátus tegnap délelőtt fél 10-kor összeült hogy megvitassa a frank leértékeléséről szóló törvényjavaslatot. Miután azonban a Kamarában még mindig nem fejeződött be a vita, az ülést kénytelenek voltak fél 12-re elnapolni. A Szenátus délelőtt mindössze rövid ülést tartott, amelyen Auriol pénzügyminiszter elfogadásra ajánlotta a Kamara által megszavazott leértékelési törvényjavaslatot. Caillaux szenátor javaslatára a Szenátus elhatározta, hogy félbeszakítja az ülést és csak szerdán reggel folytatja, mert ezzel elegendő időt akar adni a szenátoroknak a javaslat tanulmányozására.

A szenátus pénzügyi bizottsága délelőtt fél 10-kor ült össze és azon Léon Blum miniszterelnök és Auriol pénzügyminiszter is felszóla. A folyosón elterjedt hírek szerint kétségtelen, hogy

a szenátus csak lényeges módosításokkal fogadja el a leértékelési törvényjavaslatot.

A francia lapok állásfoglalása

A képviselőház 26 órai vitájának tengelyét a kormány ugynevezett „mozgó bérrendszerre” vonatkozó javaslata képezte. Végül közvetítő javaslatot fogadtak el, amely felhatalmazza a kormányt a jelentkező drágaság leküzdésére. A közvéleményben a javaslat nagy aggodalmat keltett. Az esti lapok szerint a kormány diktatorai törvényével csorbát ütött a demokrácián.

A Liberté azza vádolja meg Blum miniszterelnököt, hogy személyes diktatúrára tör.

A lap szerint soha még francia kormány nem kért ilyen méretű felhatalmazást. Elnézéki körökben minden szem a szenátuson függ, amelynek radikális csoportja ma délutánj ülésén elhatározta, hogy szemben a kormány javaslatával a *Caillaux* által elnökölt pénzügyi bizottság álláspontját fogadja el.

A párisi környéki kertészek egyébként sztrájkba léptek és elhatározták, hogy *tüntető felvonulást rendeznek a fővárosban. A rendőrség idejében tudomást szerzett a dolgról és megszállta a Páris felé vezető utakat. A felvonuló kertészeket pedig felszították, hogy térjenek vissza illetőségi helyükre. A sztrájkolók ellenszegültek, mire a rendőrség az egyes csoportok vezetőit őrizetbe vette.*

Javaslat a szabadkereskedelem érdekében

A *Le Jour* jelentése szerint még a hét végén Franciaország és Anglia közös javaslatot terjesztenek a Népszövetség elé. Ennek értelmében a valutaegyezményhez csatlakozó hatalmak között tárgyalások indulnának meg a behozatali hányad és a clearing forgalom rendezésére. Hasonló értelemben ír az *Oeuvre* című lap is, amely tudvalevőleg a népront kormányhoz közel álló sajtóorganumának tekinthető. Az *Oeuvre* úgy tudja, hogy az értekezlet Baselben ül össze és népszövetségi körökben már ki is jelentették, hogy a francia és angol kezdeményezéstől igen sokat várnak. Az *Echo de Paris* szerint a nagyfontosságú javaslatot előbb Eden angol külügyminiszter, azután Delbos francia külügyminiszter terjesztik majd a népszövetség elé. A készülő gazdasági javaslatot illetékes helyen azzal indokolják, hogy a nemzetközi kereskedelem kialakulásának eddig a kontingentálás és a kényszerdevizagazdálkodás volt a legnagyobb akadály.

BERN:

Lemond a svájci kormány, ha javaslatát nem fogadják el

A svájci szövetségtanács elnöke felhívást intézett Svájc népéhez, amelyben megindokolta a leértékelés szükségességét. Leszögezte, hogy Svájc 1930-ban lépett át az ugynevezett „sovány esztendőkre” és a különböző megszorítások egyre csökkentették Svájc kivitelét. Egy évvel ezelőtt — jelentette ki az elnök — a belső gazdasági helyzet is rosszabbodni kezdett. A francia, valamint a svájci frank leértékelése tulajdonképpen messzemenő kísérlet a nemzetközi valutáris viszonyok megszilárdítására és az errenézve létrejött egyezmény kizárja egy újabb valutaháború lehetőségét. A világkereskedelem vezető államai ezzel a szilárd elhatározásuknak adtak kifejezést, hogy a jövőben valutáris árfolyamállandóság politikáját folytatják.

A svájci rendi tanács, amely eredetileg a svájci frank átértékelése ellen foglalt állást,

36 szavazattal 5 ellenében tudomásul vette a kormánynak és a pénzügyi bizottságnak a

svájci frank leértékelésével kapcsolatban hozott határozatát. A szövetségi tanács elhatározta, hogy *azonnali hatállyal beszünteti azokat a szubvenciókat, amelyeket eddig az ipar egyes ágainak fizettek abból a célból, hogy a svájci frank magas árfolyama dacára exportálhassanak.* Ezentúl a svájci frank értékesítése folytán a svájci ipar abban a helyzetben van, hogy szubvenció és kiviteli prémiumok nélkül is kiviteli tevékenységet folytathat.

Az államtanács egyhanguan elfogadta a valuta leértékeléséről szóló javaslatot. A parlament alsóházában pedig a pénzügyi bizottság ma reggel vitatta meg a nagyfontosságú javaslatot. A bizottság tizenkét tagja közül hat a javaslat ellen szavazott, a másik hat bizottsági tag csak arra volt hajlandó, hogy a javaslatot tudomásul vegye. A svájci kormánynak *eltökélt szándéka, hogy amennyiben a nemzeti tanács plénuma előtt nem kap többséget, úgy benyújtja lemondását.*

korülhetetlen átmeneti zavarok után a valószínű jólét következik majd be.

A Reuter genfi levelezője megcáfolja azt a hírt, hogy Anglia és Franciaország meg egyezslik értelmében közösen lépnek fel a kereskedelmi kontingensek rendszerének eltörlése érdekében. Általános az a felfogás, hogy a devizaellenőrzés és a kontingensek rendszere főképp az aranyblokk-államok túlértékelt valutáinak védelmét szolgálta, amire ma már nincs szükség. A devizaellenőrzés és a kontingentálási rendszerek megszüntetését azonban csak a Népszövetség segítségével és csak fokozatosan lehet majd megvalósítani.

A City ma csekély érdeklődést tanúsított az aranyblokk-államok valutái iránt. A devizapiacra ismét megkezdtek a svájci frank és holland forint jegyzését.

Az aranyár ma két ponnival csökkent, amit 1. az aranyhalmozás megszüntetésének, 2. nagymennyiségű zugarany piacra kerülésének és 3. a hivatalos aranyvásárlások felfüggesztésének tulajdonítanak.

Londonban bizonyosra veszik, hogy hamarosan Berlinnek is csatlakoznia kell a megállapodáshoz és a márka leértékelése is időszzerű lehet.

Bizonyos mértékben ugyanez áll Olaszországra is, ahol a gazdasági okok a lira leértékelése mellett szólnak, de politikai indokok megnehezítik az erre vonatkozó elhatározást.

AMSTERDAM:

A devalvációs javaslat a parlament előtt

A németalföldi kormány törvényjavaslatát ma terjesztik a parlament elé. Az amszterdami magánforgalomban a fontsterlinget 10—20 forintra drágábban jegyezték, ami 30—40 százalékos áresésnek felel meg.

Németalföld lakossága példás nyugodtsággal fogadta a kormány intézkedéseit.

Alkalmi
bevásárlás!

VAJDA posztóáruházban

Str. Eminescu No. 15.
Reclám árak! 4405
Mercur bevásárlási hely

LONDON:

Világ gazdasági konferencia készül

A *Times* vezércikke rámutat arra, hogy egyes államok saját érdekeik védelmében kényszerültek a világ gazdaságát fojtogató restrikciónkra. Most lehetővé kell tenni számukra, hogy a nemzetközi együttműködés révén más, kedvezőbb eszközökkel biztosítsák érdekeiket. A meg egyezések célja: egy egészséges internacionalizmus összeegyeztetése az egészséges nacionalizmusokkal. A most meginduló munka a nemzetközi együttműködés rendszere felé vezet, mely növeli az egyetemese jólétet, de megvédi az egyes államok külön érdekeit is.

A további lépések felől egyelőre még nem alkothatunk tiszta képet. Biztos az, hogy a három nagyhatalom továbbra is szoros gazdasági együttműködésben fog maradni. Lehetséges, hogy hamarosan

világ gazdasági konferenciát hívnak össze, amely azonban nem fog megmaradni abban a dicstelen stádiumban, mint elődei, hanem már megvalósított tettek eredményeit lesz hivatva továbbfejleszteni.

A legközelebbi cél a következő három pontban foglalható össze:

1. Az eddigi meg egyezések általános elfogadtatása, azok eredményeinek biztosítása és a három nagyhatalom áldtamasztása nemzetközi devizaalap segítségével.

2. Megállapodás a vámtalak rohamos leépítése érdekében.

3. A nemzetközi erők új lehetőségének tanulmányozása.

Az események optimisztikus megítélését mi sem bizonyítja jobban, mint a newyorki tőzsde reakciója. Londoni gazdasági körökben attól tartottak, hogy Newyorkban a legutóbbi napok izgalmai egy átmeneti bészben fognak megmutatkozni, ehelyett azonban általános meglepetésre

Newyork hosszal válaszol.

Angliában továbbra is meglehetősen nyugalommal itélik meg a nemzetközi pénzügyi helyzetet. A lapok megállapítják, hogy az el-

BÉCS:

A frankátértékeléssel kapcsolatban beavatott osztrák pénzügyi körökben kijelentették, hogy „Ausztria semmiféle pénzügyi kalandba nem bocsátkozik”. A schilling jelenlegi helyzete olyan, hogy újabb kísérletezésekre nincs szükség. A kormány tagjai minden nyilatkozattól tartózkodnak.

ATHÉN:

A görög kormány elrendelte a drachma értékes csökkentését.

ANKARA:

Ankarai jelentés szerint a török font alapjául a fontsterlinget fogadta el. Arra a körülményre való tekintettel, hogy a török font már úgy is szenvedett, újabb leértékelés nem lesz. A török állami bank a font vételi árfolyamát 635 és eladási árfolyamát 638 piastterben határozta meg.

RIGA:

Riga és a lett kormány elhatározta a lett pénzegységnek átértékelését és a fontsterlingblokkhoz való csatlakozást. Ezentúl egy font 25.22 latsl.

CORSO 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 8 $\frac{1}{2}$ órákor
Utoljára!

Egy királynő leányévei

MAYERLING — CHARLES BOYER — DANIELLE DARRIEUX —
MAYERLING — CHARLES BOYER — DANIELLE DARRIEUX —
MAYERLING — CHARLES BOYER — DANIELLE DARRIEUX —
MAYERLING — CHARLES BOYER — DANIELLE DARRIEUX —
MAYERLING.

Jegyezze meg jól e három nevet és szaladjon a „CORSO”-ba megváltani a jegyét a
Telefon: 5—65. holnapi premierre! Telefon: 5—65.

RÓMA:**Mussolini tanácskozásai**

Tegnap este *Mussolini* tanácskozást folytatott *Revel* pénzügyminiszterrel. A megbeszélés azokra a rendelkezésekre vonatkozott, amelyekre az olasz gazdasági életnek szüksége lesz, hogy a francia és angol blokk pénzügyi intézkedéseivel szemben megvédje az olasz érdekeket. A tanácskozásnak az eredménye nem ismeretes, valószínű azonban, hogy semmilyen intézkedést nem tesznek mindaddig, amíg nem ismerik a francia pénzügyi rendelkezések összes részleteit. Annyi bizonyos, hogy a lírát egyelőre nem devalválják.

BUDAPEST:**A budapesti tőzsdén nem veszik a frankot**

A magyar kormány értesítette az érdekelteket, hogy a francia frank és a svájci frank devalvációjának következtében a magyar kormány kliringegyezménye a két állammal meg-

BUCURESTI:**Rendkívüli intézkedések az exportőrök védelmére**

Bucuresti-ből ma reggel jelentik, hogy a Nemzeti Bank a frankdevalorizáció ügyében még nem hozott végleges határozatot, amennyiben a mai nap folyamán újabb megbeszéléseket tartanak, amelyeken a Jegybank igazgatóságának tagjain kívül résztvesznek *Cancicov* pénzügyminiszter és *Pop Valer* ipari és kereskedelmi miniszter is. A mai feketetőzsdén a tegnapi irányzat folytatódott,

a font és dollár emelkedett, míg a frank-valuták irányzata továbbra is lanyha maradt.

Általában azt hiszik, hogy

a kormány rendkívüli intézkedéseket fog életbeléptetni, hogy az exportőröket hatalmas veszteségeik következményeitől megóvja.

A frank-devalorizációval kapcsolatban a pénzügyminiszteriumban ma újabb értekezletet tartottak. Megbeszélésre került több különböző olyan szerződés, amelyet az állam kötött külföldi cégekkel, mint amilyen többek között a *Wenger*-féle megállapodás is. A mai értekezlet határozatairól részletes jelentést készítettek, amelyet *Alimanisteanu* államtitkár a minisztertanács elé terjeszt.

Az értéktőzsdét ma zárva tartották arra való tekintettel, hogy a bucuresti-i Kereskedelmi és Iparkamarában ma voltak a választások. A szabad piacon igen kevés kötés történt. Általános a vélemény, hogy a devalorizáció következtében a bankokat nem éri nagy veszteség, miután francia frankban nem igen van kötelezettségük. Kivételt mindössze néhány pénzintézet képez, amelyek a Franciaországba lebonvításra kerülő exportra előlegeket adtak. A petroleumexportőrök, akiknek kötelezettségei vannak Franciaországban, azal a kérelem fordultak a nemzeti bank kormányzójához, hogy a foganatosítandó intézkedéseknél vegye tekintetbe súlyos helyzetüket. Ami a gabonakivitelet illeti, ennek lebonvítása a kormány jövőbeni intézkedéseitől függ. Az exportőrök véleménye szerint nincs kizárva, hogy

a *Tătărescu*-kormány a gabonaexportot betiltja azokba az országokba, amelyek devalorizálták pénzüket.

Az export természetesen csak addig szünetelne, amíg a helyzet valamelyest tisztázódik. Az Adeverul jelentése szerint

Magyarország már be is szüntette a gabonaexportot Svájcba.

A fa-szakma, helyesebben a fa-exportőrök a bankokhoz hasonlóan szintén csak kisebb károsodásokat szenvednek, miután az eddigi kötések értelmében Franciaországba havonként 5-600 tonna fűrészárúnál többet nem szállítanak.

Volt idő...

... amikor még nem használt

NIVEA fogkrémet

Most élvezet a fogait látni, vakító fehérek, egészségesek és erősek. A kiváló nyersanyagokból előállított NIVEA FOGKRÉM tisztántartja a fogakat és kellemes úde lehetet kölcsönöz.

Könnyen habzó!
Csodás ízű!

szünet, tehát a magyar exportőrök a jövőben a két állammal saját felelősségre kötnek üzleteket.

A budapesti tőzsdén egyébként beszüntették a frankdevizák jegyzését.

pénzügyi egyezmény nincsen befolyással a leire, szintén a közvélemény tudomására hozta. A kormány a legnagyobb gondossággal szemléli az eseményeket és az egyes külföldi pénzek devalorizációja következtében külkereskedelmünk terén mutatkozó kihatásokat alapos tanulmány tárgyává teszi. Ez a kérdés, amely sok európai országon kívül a világpiacot is közelről érinti, arra készíti a kormányt, hogy a lehető leggyorsabb időben orientálódjék és mindent el fog követni, hogy a foganatosítandó lépések ne legyenek elhamarkodottak, főleg pedig összhangban álljanak a már vállalt kötelezettségekkel."

A bucuresti-i devizatőzsdét bizonytalan időre bezárták.

és ezért a közeli napokban legfeljebb magánkötekekről lehet beszélni.

Az arad-i piacon egyelőre szintén teljesen megszűnt az érdeklődés az export-buza iránt. A forgalom szünetel és ezért kialakult buzaárról nem lehet beszélni.

Menekülnek a miniszterek Madridból

— Elfoglalták Bilbao külvárosát a felkelők — Madrid ostroma előtt —

Madridból jelentik: A madridi kormány több tagja vidékre utazott és utazásuk célját teljes titok fedi. A belügyminiszter rádióbeszédében tagadta, mintha a kormánynak az volna a célja, hogy elhagyja Madridot. A miniszterek néhány órán belül vissza fognak térni a fővárosba — mondotta a belügyminiszter.

A legnagyobb titokban tartják azoknak a minisztereknek a nevét, akik nem tartózkodnak a fővárosban. A tegnapi délutáni minisztertanácson nem volt jelen a közmunkaügyi, igazságügyi, népjóléti és földművelésügyi miniszter. (Rador)

Saint Jean de Luzból jelentik: Ideérkezett jelentés szerint a spanyol fővárosban tetőfokra hágott az izgalom, mert a kormány több tagja elmenekült a fővárosból.

A felkelők legutóbbi jelentése szerint

Mola tábornok csapatai elfoglalták Bilbao külvárosát.

Alcazar védőiről érkezett legutóbbi jelentés szerint 1200 katonai növendék és polgár védte az erődöt, akik közül nyolcvan elesett és ötszáz megsebesült. A kormánycsapatok több mint ötszáz gránátot löttek ki az erődre és háromszor aknázták alá. Az erődben tartozkodó csapatoknak minden egyes alkalommal sikerült megállapítani, hogy az akna milyen irányban halad. Amikor a kormánycsapatok látták, hogy közeledik a felmentő-csapat, ismét megkísérelték, hogy egy újabb aknával felrobbantsák az erődöt. Ezzel a művelettel azonban csak azt érték el, hogy a törmelékek megakadályozták őket abban, hogy elszánt rohammal megkíséreljék az erőd bevételeit.

A spanyol felkelők körében egyre nagyobb tért hódít az a meggyőződés, hogy Toledo eleste siettetni fogja Madrid elfoglalását is. Bizonyosra

veszik, hogy a főváros előtt döntő összecsapásra kerül sor a polgárháboru ellenielei között. A madridi kormány szigorú rendeletet adott ki, hogy a *Toledoból a főváros felé önzölő milícia ne nyerjen bebocsátást, nehogy a megvert sereg demoralizálhassa a lakosságot.* Az Alcazar védő csapatok parancsnoka elmondotta, hogy az ostrom alatt úgy oldották meg az élelmezés kérdését, hogy az erőd környékén épült házakba kilopódtak és itt átvették azt az élelmet, amit a nemzeti érzésű lakosság összeadott számukra.

A Jerez dela Frontiera-i rádióállomás jelentése szerint

a nemzeti felkelő csapatok megkezdték a döntő támadást Madrid ellen.

A madridi kormánycsapatok lázas sietséggel három védelmi vonalat építenek ki a főváros körül. A Castellion-hadoszlop, amely a Madrid elleni támadást megindítja, már hét kilométerrel tuljutott Toledon.

Brüsszelből jelentik: Két belga repülőtszáz, akik néhány héttel ezelőtt megszöktek a belga hadseregéből és azóta a spanyol kormánycsapatoknál szolgáltak, most visszatértek Belgiumba és önként jelentkeztek a belga katonai hatóságoknál. Kihallgatásuk során elmondották, hogy teljesen kilátástalannak látják a kormánycsapatok helyzetét és azért menekültek el, mert nem akartak résztvenni a további hiábavaló vérontásban.

URANIA Az előadás pontosan 5.30 és 9.30 órákor kezdődnek. Telefon 282.

Ma utoljára:

„Lázadók“ Clark Gable, Charles Laughton és Franchot Tone remekműve.

Minden idők legbájosabb operettje. Andalító zene, hamisítatlan bécsi humor, a mara-dandó értékű

„Tatárjárás.“

LEO SLEZÁK, IDA WÜST, HANS SÖHNKER, SUSI LANNER
Jegyeről siessen előre gondoskodni! Jegyelővétel d. e. 11-12-ig. d. u. 4 órákor.

JAWOL

Sok idegcsillapító szer létezik, de

JAWOL

a maga nemében egyedülálló

Biztosan megszünteti a fejfájást, idegbántalmakat és hülést.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Fegyverben a földgolyó

Dinamikus háború

„Üres harctéren” küzdenek a technika és tudomány csodái

Irtó: WALDO ROBESON

A tegnapi háborúja és a ma háborúja között a legfőbb különbség az, hogy a világháborúban a harc statikus volt, míg a mai fegyverek és a mai haditechnika mellett a háború dinamikus. A világháborúban végtelen hosszú frontok álltak szemközt egymással, a szembenálló ellenségek beállták magukat és az előrevonulás voltaképpen a hosszú lövészárokkal való előretöréséből állott.

A haditechnika fejlődése a ma háborúját olyan mozgékonytá tette, mint amilyen az ókorban és a középkorban volt, amikor gyors lovascsoportok és harcokocsiak küzdtek egymással. Britanniá bűslakossága Julius Caesar és később Claudius ellen gyors pontokkal vontatott harcokocsiakkal küzdött és a nehézkesebb, zárt formátumú római csapatok csak számbeli fölényükkel és haditechnikai újításokkal érték el győzelmet. A ma háborúja természetesen ezerszeresen mozgékonyabb, dinamikusabb. A motorizált haderők, az expressz-tankok, az őrdöntőgépek, a hadirepülőgépek és a rövidhullámú rádió korszakában a lövészárokháború és az egész statikus harcmodor elképzelhetetlen.

Egyes szakértők szerint, akik között vezető helyen áll Oudet tábornok, a ma, vagy ha úgy tekinthetjük, a holnap háborúját a légi fölényükkel kezdelmé fogja eldönteni. Nem akarom ismertetni a szakemberek ezzel kapcsolatos vitáit, annyi bizonyos azonban, hogy a repülőgépek szerepe egyszerűságmindenkorra illuzórikussá tette a lövészárok-frontok létezését. Ezeket a stabil csikokat a repülőgépek robbanó és gázosító bombái hihetetlenül rövid idő alatt kiáltják tudják tenni.

A felderítés és a rövidhullámú rádió

Ugyancsak semmi védelmet nem nyújt a lövészárok az őrdöntőgépek gázszel páncéltette ellen, amelyek nemcsak néhány méteres lövészárokkal, hanem negyvenötven méteres szakadékokkal is könnyű szerrel meg tudnak bírkózni.

A ma háborújának küzdőfeleit a gyorsaság jellemzi. A motorizált haderő hatalmas teherautókon előredobja legmozgékonyabb csapatait. A motorokékpáros csapatok és a teherautókon szállított könnyűkerékpáros csapatok végzik a felderítési munkáját, amelyet hihetetlenül megkönnyít a modern világ egyik legjelentősebb és eddig alig használt találmánya, a rövidhullámú rádió, vagy másnéven a hordozható „telefonáló készülék”. Jelenleg csak a világ rádióamatőrjei használják ezeket a készülékeket, amelyek köznyelven egyszerű drótnélküli telefonkészülékek. Egy leadó-vevő hordozható drótnélküli telefonkészüléket körülbelül 3000 leierre lehet venni és segítségével a földgolyó legtávolabbi pontjaival lehet érintkezni. A modern hadseregek fokozatosan felszerelik magukat a drótnélküli telefonkészülékekkel, amelyek segítségével a katonai felderítés munkáját végtelenül meg lehet gyorsítani. A szembenálló felek köz-

pontli hadvezetőséget a legkisebb katonai egységektől közvetlen és villámgyors jelentéseket kaphatnak és ugyanilyen gyorsan intézkedhetnek. Ha eddig a hadvezetéseket olyan sakkzókhöz lehetett hasonlítani, akik „vakjátzmát” játszanak, akkor a jövőben ezt a vádat nem lehet ellenük felhozni, mert ha fizikailag nem is, de értesítés és intézkedés szempontjából a háború egész ideje alatt a front valamennyi részén egyszerre jelen lehetnek.

A gyors géppuskás és golyószórós egységek

A rövidhullámú rádió segítségével gyorsan és egyszerűen mozgatótt hadseregek mozdulatai erősen fognak különbözni a világháborúban ismert csapatmozdulatoktól, mint ahogy általában ez egész harcmodor más lesz. A legnagyobb stratégiai és takti-

A drótnélküli energia-átvitel

A technika nem érte be azonban ennyivel a dinamikus háború elősegítését. Amerikában és Japánban a drótnélküli energiaátvitel felhasználásával új fegyvereket adtak a harcmező kezébe. A drótnélküli energiaátvitel rövidhullámú rádiórendszeréhez hasonlóan olyan helyen is létezik tud mérni az ellenségre, ahová különben eljutni nem tud. Földalatti aknákat helyeznek el az elővédő háborús terület különböző részlein. Ezeknek a földalatti aknáknak felvevőkészülékük van, amelyek a rövidhullámú energiát felveszik és villamosvillárral felrobbantják az aknát. Ha tehát az ellenség behatolt egy területre, ahol ilyen akna van elhelyezve, akkor a drótnélküli energiaátvitel útján az aknát a levegőbe lehet röpíteni, ilyen aknákat fontos vasúti gócpontoknál, hidaknál és más harcászati szempontból jelentős helyeknél építenek és adott esetben távoiból felrobbantathatják.

Ismeretes, hogy repülőgépeket és hajókat elektronikus úton távoiból lehet kormányozni. Az idevonatkozó kísérletek hosszú évek óta folynak és legnagyobb sikerrel jártak. Amerikában már sikerült három repülőgépet zárt formátumban száz kilométerre elküldeni és visszahozni a repülőterre anélkül, hogy a gépeken pilóta lett volna. Ugyanilyen módon különlegesen szerkesztett tankokat mélyen be lehet küldeni ellenséges területre anélkül, hogy bárkinél az életét is kockára tenné, mert a tankok belsejében a legénység helyett csak felvevőkészülék van, amely a drót nélkül kapott irányítást megvalósítja.

A mély fedezékek és a hosszú lövészárok helyett tehát a ma háborújának gyorsan mozgó gépek és motorizált csapatok állandó mozgása jellemzi a harcot. Az egyik kitűnő francia katonai író mondotta egyszer, hogy a ma harctere abban különbözik az elmúlt időkétől, hogy teljesen üres. Jól álcázott csapatok várnak egy adott pillanatra,

kal ezektékintéyek szerint a holnap, illetve ma háborújának gyors, sorsdöntő csapást kell mérni az ellenségre. A harcban a repülőgépeken, tankokon és tüzérségen kívül a legfontosabb szerep a gyorsan mozgatható nehézzéppuskás, könnyűgéppuskás és golyószórós egységeknek jut. A ma hadseregének egyik legnépszerűbb fegyvere a golyószóró, amely végtelenül könnyen kezelhető, egy ember egyesegyedül nagy távolságra viheti, szükség esetén egyedül kezelheti és ami a legfontosabb, felváltva használhatja puskának és golyószórónak. Az egyik ravasz elhuzása esetén a golyószóró csak egyes lövést ad le, amelynek hangja semmiképp sem különböztethető meg a normális puská hangjától, a másik ravasz elhuzása esetén a golyószóró addig szórja a golyót, amíg kezelője a ravaszt lenyomva tartja, illetve míg a golyótár ki nem ürül. Az egyes hadseregeknél használatos golyószóró egy-egy tárában 25, 32, illetve 40 golyó van. Egy ember négy-öt vagy tíz tárat vihet magával, míg egy 10-12 emberből álló golyószórós egység akár ezer golyót is könnyen szállít magával.

A földalatti betonvárak

A felderítő járőr vagy nagyobb felderítő egység néhány golyószóróval és géppuskával komoly harcot is vívhat, hogy aztán villámgyorsan elvonuljon.

A légi és szárazföldi felderítés kombinált munkája lehetővé teszi, hogy az elképzelt front sok szakasza „védtelenül” maradjon. A légi felderítés az ellenség minden mozdulatáról rövidhullámú rádió értesítést adhat és néhány perccel az értesítés beérkezése után a legközelebbi megerősített ponttól motorizált csapatok száguldnak a veszélyeztetett pontokra.

A múlt háborújának egyetlen maradványa az erőd. Ezen a téren az egész világon Franciaország vezet. A francia-német határon a világháború óta az erődöket hihetetlen módon kiépítették és tökéletesítették. 1935 telén nyilvánosságra jutott néhány nagy francia erőd tervrajza. Ezek az erődök voltaképpen földalatti betonvárak, amelyek ötven; sőt nyolcvan méter mélységben vannak elhelyezve. Tervrajzuk, ha az ember megtekinthet a környező földrétegekről, felhőkarcolók tervrajzára hasonlít. A földalatti erődökben kaszárnyától kezdve minden van, ami egy fontos katonai gócpont tartozéka. Az erődöket messzehordó ágyúk és kisebb „előerődök” vagy ducok védik. Az erődök attól eltekintve, hogy láncolatukkal páratlanul erős védelmet nyújtanak Franciaországnak, egyben lehetővé teszik a dinamikus háborút, az erődök földalatti kaszárnyáiból és garázsáiból másodpercek alatt távoli pontokra lehet dobni a csapatokat.

hogy azután villámgyors támadással elérjenek arra a pontra, amelyet el kell foglalniok.

Egységes képet a ma háborújáról természetesen csak a szárazföldi, vízi és légi haderők együttes működésének ismeretével lehet kapni.

Következő cikkünk:
A TANK.

Revolverbarc egy brasov-i vállalat pénztárhelyiségében

A Distribúcia hivatalnokai lelőtték egy rablót

Brasov-ból jelentik: Brasov-ban egymást követik az amerikai izü rablókalandok. Most legutoljában két fegyveres bandita behatolt a Distribúcia-vállalat pénztárhelyiségébe és revolvert szegve a pénztárosra, arra akarták kényszeríteni, hogy a pénztárkészletet adja át nekik. A pénztáros kiáltást kezdett, amit a szomszédos helyiségben tartózkodók meghallottak és a pénztáros segítségére siettek. A tisztviselők revolvert rántva rohantak be a helyiségbe és a rablók gyanús mozdulatát észrevéve, nyomban tüzeltek. A támadók visszahozták a tüzelést, mire formális revolverharc keletkezett. Az egyik bandita, mint az később megállapítást nyert, Albu Ioan többszörösen büntetett fűgáras-i paraszt; golyótól találva holtan esett össze. A másik rabló, Bican Stefan elmenekült, de később sikerült a rendőrségnek elfognia.

Filléres gyors Bucuresti-be

a román-magyar futballmérkőzésre. A jegy ára oda-vissza 530 lei, szálloda teljes ellátás, mecsjegy, autócár 400 lei. Indulás 3-án este 8 órakor, vissza indulás 5-én este 8 órakor. II. osztály is lesz és oda-vissza 730 lei. Jelentkezni Arad-on: **Löbl hírlapirodában** 4430

Tătărescu miniszterelnök:

„Szét kell törnünk a gyűlölet összes fegyvereit“

— Averescu marsall kormányrajutását jósolja egy bucurești-i lap —

București-ből jelentik: A belpolitikai élet érdekes eseménye az a beszéd, amelyet lasiban a Marzescu-szobor leplezése alkalmával Tătărescu miniszterelnök mondott a kormány tagjainak, a helyi hatóságoknak és nagy tömegnek jelenlétében. Marzescu személyiségének, munkásságának és hatásának méltatása után a miniszterelnök a következőket mondta:

— Ma, amikor a gyűlölet és szakadékokat az emberek és pártok között, amikor az erőszak tör a gondolat helyére és a kegyetlenkedés akarja helyettesíteni a tehetséget, az ösztönökhöz intézett felhívás sokszor elfojtja a megfontoláshoz intézett szót. Marzescu szellemének felidézése békéltetően kell hogy hasson a szenvedélyek által felkavart lelkekre. Az összes románok lelkiismeretének meg kell halnia Marzescunak, ennek a nagy román-nak hangját:

Az óra, amelyben élünk, egyesülést, békét és testvériséget követel. A határokon túl nyugtalanság és fenyegetés észlelhető, a népek közötti új számadások előjele. Ismét nehéz helyzetbe kerülhetünk.

Amíg idő van rá, el kell osztani mindazt, ami megmérgezhette népünk lelkét és szét kell törnünk a gyűlölet és széthúzás összes fegyvereit, mivel csakis így őrizhetjük meg a Marzescu hősi nemzedéke által ránkmaradt örökséget.

A leplezési ünnepség befejezése után az újságírók azt kérdezték a miniszterelnöktől: be fogja-e tartani azt az ígéretét, hogy hat hónappal előbb bejelenti a kormány távozását és nem hiszi-e, hogy ennek a bejelentésnek ideje érkezett?

Tătărescu így válaszolt:

— Egyszer már megmondtam, hogy tartom magam ígéretemhez. Augusztus 29-én közöltem, hogy kormányzásunk utolsó korszakához kezdünk. De nem tudhatom, hogy ez mennyi ideig fog tartani.

A miniszterelnök lasi-i beszédével kapcsolatban a bucurești-i „Tempo” című lap hétfői száma ismét kormányválság lehetőségéről ír. A lap egyenesen azt jósolja, hogy a Tătărescu-kormány rövidesen

lemond és az új parlamenti többszázatot már nem is ő nyitja meg.

Tătărescu miniszterelnök ellenzéke akar volna, hogy minél jobban együtt tarthassa a Liberális-pártot. A községi választásokat — írja a „Tempo” — azért halasztották el, mivel a kormány nem akarta sikertelenségeinek kitenni magát. Az utóbbi időben ugyancsak a „Tempo” szerint mind többet beszélnek arról, hogy

a Tătărescu-kormány utóda egy Averescu marsall vezetése alatt lévő kormány lenne.

Tătărescu miniszterelnök különben hétfőn reggel elutazott a három napig tartó reghin-i királyi vadászatra.

A nemzeti-parasztpárt intéző-bizottságának nagy érdeklődéssel és figyelemmel kísért bucurești-i ülése véget ért. A megjelent száz-négy intéző-bizottsági tag előtt először is Mihalache pártelnök mondott nagy beszédet. Megemlékezett Titulescuról, majd sorban foglalkozott a bel- és külpolitikai kérdésekkel. A német-ország-ellenlétekel kapcsolatban azt a

véleményét fejezte ki, hogy Románia számára esetleg az orosz, de a német győzelem is kellemetlen lehet. Nem kívánhatja az ország a Népszövetség halálát, noha több oldalról állandóan támadják ezt a nagy nemzetközi intézményt.

— Nem leszünk eszköze sem az oroszoknak, sem a németeknek. Németország támadó háborúra készül és román területen akar átvonulni.

Támadta a kormányt és azt hangoztatta, hogy a nemzeti-parasztpárt az egyedüli erő, amely a belső rendet és a határok védelmét biztosíthatja, végül pedig visszautasította azokat a vádakot, hogy a párt vezetői között kommunisták volnának.

A pártelnök után Lupu dr. beszélt. Külföldi értesüléseire hivatkozva, a német veszedelem-

Letartóztatták a gyilkossággal vádolt bucurești-i orvost

Az ardeal-i származású dr. Maior Sergiu tiltakozik a gyilkosság gyanuja ellen és kijelenti, hogy lelkiismeretesen kezelte beteget

București-ből jelentik: Néhány héttel ezelőtt váratlanul és gyanus körülmények között meghalt București-ben egy Butica Gavrila nevű dűsgazdag magánzó. A megindult vizsgálát kiderítette, hogy halálát mérgezés okozta és ennek kapcsán a gyanu az elhunyt unokaöccsére s egyben örökösére, Zambrea Dumitru-ra hárult. Őrizetbevették és Zambrea feltűnést keltő vallomást tett, amennyiben elmondta, hogy

nagybátyja házi orvosával, dr. Maior Sergiuvval egyetértően ölte meg Buticat és az orvos szolgálatajért 1300 leit kapott.

Hamarosan megállapítást nyert, hogy az orvos nyomtalanul eltűnt, ami teljesen hihetővé tette az ellene felmerült rendkívül súlyos vádat. Nyomozás indult az eltűnt orvos kézrekerítésére és kedden délelőtt sikerült is megtalálni az egyik betege lakásán.

Maior dr.-t nyomban őrizetbevették. Kihallgatása alkalmával tiltakozott a gyilkosság vádjá ellen és kijelentette, hogy lelkiismeretesen kezelte beteget, aki azonban 71 éves volt és paralízisben szenvedett.

Valószínűnek tartja, hogy az általa ekört orvoságha ismeretlen tettesek mérget csempésztek.

Arra a kérdésre, miért tűnt el otthonról a haláleset után, zavarba jött, majd kijelentette, hogy valami megmagyarázhatatlan télelem vett rajta erőt. Nem tudja pontosan megmagyarázni, miért, saját lelki nyugalma érdekében ment el.

— A lapokban olvastam aztán, hogy gyilkossággal vádolnak — folytatta drámai vallomását az orvos — s ettől a perctől fogva sehósem volt nyugtam. Egyik lakásból a másikba vándoroltam, de mindenütt éreztem a gyanakvó tekinteteket.

Kijelentette, hogy a cluj-i egyetemen végzett, 1926. óta orvos, de mindig szerencsétlenség üldözte, majd azzal fejezte be vallomását, hogy bizik ártatlansága kiderítésében.

Ma felbontották a végrendeletet, amelyből

JÖN! Liane Haid — Hermann Thimig — Leo Szekak nagyszerű bécsi operettje, „TANZMUSIK” (Bécsi rapszódia).

JÖN! „TEJESNEK ÁLL A VILÁG...” Harold Lloyd mulatságos vígjátéka és a „BERLINI OLIMPIAI JÁTEKOK” (Teljes sorozat.)

Sikerült megszerezni több
finom vonalú, rendkívül szép
eredeti világvárosi
cipőmodellt
4578
melyek u.án reudé-
léseket felvesszünk: Börmunkások Szövetkezete
Arad, Strada Horia 5. (volt Szántay-palota).

re figyelmeztette a pártot. Costachescu hangoztatta, hogy ő egy pillanatra sem hagyta el a pártot és nem folytatott személyi politikát.

Ezután Maniu kétórás beszédben fejtette ki véleményét és hangoztatta, hogy eddigi álláspontját továbbra is fenntartja.

A nemzeti-parasztpárti intézőbizottság ezután határozati javaslatot fogadott el. Hangoztatja a határozat az összes nemzeti erők összefogásának szükségességét, bejelenti, hogy

a párt megindítja kormánybuktató mozgalmát.

ezenkívül nemzeti és revízióellenes alapon is ujjendületű mozgalomba kezdenek. Október 11-én nagygyűlést tartanak București-ben a transilvania-i nemzeti-párttal való egyesülés eméke. Tudomásul vették a párt több tagjának a részvénnyársaságok igazgatóságából való kilépését és végül felhatalommal ruházták fel Mihalache pártelnököt.

kiderült, hogy Butica egész vagyonát unokaöccsére és annak feleségére hagyta, azzal a feltétellel, hogy ingatlanait tizenöt évig nem adják el. Zambrea-t ma újból kihallgatták és megismételte, hogy

az orvos 1300 leit kapott tőle s ennek ellenében lassanóló mérget adott be nagybátyjának.

— Ha tudtam volna, hogy ilyen hirtelen és gyorsan hal meg, bele sem megyek az egész üzletbe — mondotta cinikusán.

Az orvost és Zambrea-t átszállították az ügyészségre.

Arad-megyei malom 280 ezer leies birságának ügye a törvényszék előtt

Többbizben beszámoltunk már a Leitinger-féle glogovati malomvállalat birságolása ügyéről. Többféle adókihágási ügyből kifolyólag ugyanis — mint ismeretes — a Leitinger-fivérek malomát a pénzügyi hatóságok többszáz ezer leire birságoták meg. A glogovati malomvállalat egyik fellebbezési ügyét ma tárgyalta az arad-i törvényszék. A malmot ugyanis azon a címen, hogy a tulajdonosok adózatlan lisztet adtak el, 230.000 lei fő és 50 ezer lei mellékbüntetésre ítélték.

A mai fellebbezési tárgyaláson a megbüntetett malomvállalatot dr. Cotioiu Romulus polgármester személyesen képviselte és kifejtette, hogy a pénzbüntetést és a birságot alaptalanul rótták ki. Cotioiu Romulus dr. rámutatott arra, hogy megtörtént, hogy a malomvállalat által eladott lisztet nem fogadták először el és azt másodszor is el kellett szállítani. Ilyenkor a pénzügyi hatóságok a már egyszer illeték alá esett lisztet megadózatlanul minősítették. Hasonló tévedések alapján történt a többi tétel kiróvása. A bíróság a jövő hét kedden hirdeti ítéletet az ügyben.

SELECT 5, 7½ és 9¼ órákor
Telefon 2—84

Férjem barátnői

Joan Crawford Robert Montgomery
(Háromnyelvű felirat.)

CENTRAL 5, 7½ és 9¼ órákor
Telefon 2—85

KING VIDOR mesterműve:

...mindennapi kenyerünket...

JOEL Mac CREA KAREN MORLEY

Legújabb jelentéseink:

Vihar a francia Kamara ülésén

Párisból jelentik: A képviselőház délutáni ülésén Blum miniszterelnök beszédét viharos jelenet zavarta meg. A miniszterelnök a társadalmi béke helyreállításáról beszélve kijelentette, hogy a munkaadóknak nem szabad ellenszindikátusokat alakítaniuk. Kijelentését a bal- és szélsőbaloldali képviselők viharos tapsal, míg a jobboldaliak ellentmondásokkal és közbeiktatásokkal fogadták. Wiedemann-

Goiren szélsőjobboldali francia képviselő ezt kiáltotta Blum miniszterelnök felé:

— Ön Jouhaux lakója!

Jouhaux tudvalevőleg a franciaországi munkásszervezetek főtitkára

Herrlot emiatt jegyzőkönyvvel megróvásban részesítette a szélsőjobboldali képviselőt, mire az jobboldali pártoskodással vádolta meg. Blum miniszterelnök ezután befejezte beszédét.

Támadják Litvinovot genfi beszéde miatt

— Svédország a leszerelési bizottság összehívása mellett —

Genfből jelentik: A népszövetségi közgyűlés mai folytatólagos ülésének első szónoka Kanada miniszterelnöke volt, aki bejelentette, hogy kormánya a legnagyobb bizalmatlansággal viseltetik a regionális szerződésekkel szemben. Utána Schmidt osztrák külügyi államtitkár szólalt fel, aki beszédében az alapokmány módosításának kérdésével foglalkozott. A délelőtti ülésen utolsónak Kina delegátusa szólalt fel és az elnök ezután délutánra naponta el a gyűlést. Délután Krofta csehszlovák külügyminiszter beszélt. A *kisantant véleménye szerint* — mondotta Krofta külügyminiszter — *nincs szükség a Népszövetség alapokmányának reformjára, csupán az alapokmány alkalmazásának módját kell megváltoztatni.* A kisantant a jövőben is a Népszövetség és a népszövetségi alapokmány szellemében folytatja külpolitikáját. Lehetségessé kell tenni, hogy a Népszövetséggel a nem tagállamok együttműködhesse. Az alapokmány 16-ik szankciós szakaszának gazdasági és pénzügyi intézkedései nem kielégítőek, a katonai intézkedések végrehajtására pedig a közvetlenül nem érdekelt államok nem hajlandók. *Éppen ezért szükség van regionális egyezmények*

megkötésére. Területi kérdéseket nem szabad a Népszövetség elé hozni, mert ez még jobban kiélezné a helyzetet. Krofta külügyminiszter azzal fejezte be beszédét, hogy a kisantant minden javaslatot elfogad, ami a Népszövetséget erősíti és minden javaslatot e vet, amely azt gyengítené.

Litvinov tegnap délutáni népszövetségi felszólalását a francia jobboldali sajtó meglehetősen hűvösen fogadta. Különösképpen azt kifogásolják a jobboldali lapok, hogy a Szovjetunio külügyi népbiztosa arra használta fel genfi szereplését, hogy kirohánásokat intézzen Németország ellen. Ezek a lapok azt hiszik, hogy Litvinov felszólalásának az volt a célja, hogy Németország ellen csoportosítsa a hatalmakat.

Litvinov genfi beszédével foglalkozva a Kurier Poranny azt írja, hogy

Oroszország Európát két táborra akarja osztani és anélkül, hogy bevallaná, keresztet hódjártat készíti elő Németország ellen.

A Népszövetségen kívül álló nagy békekonferenciának összehívását is Litvinov csak taktikai okokból javasolta.

Megkezdődött a vádbeszéd Ciulley mérnök bünpörében

Bucurestiből jelentik: A Ciulley-bünpörben ma került sor Benedict Stoenescu ügyész vádbeszédére. Az ügyész mindenképp arra mutatott rá, hogy a vádlottak padján ülő Ciulley mérnök barátai mindent elkövetnek megmentése érdekében és ennek érdekében egész sereg olyan tanut vonultatnak fel a bíróság előtt, akiknek valóságban foglalkozásuk az ilyen tanuskodás. Több olyan nagyobb bünpör sorol fel, amelyekben nem igen szerepeltek tanúk és a vádlottat mégis elítélte a bíróság. Ilyen volt többek között az emlekezetes Landru. és a Hauptmann-ügy. Benedict Stoenescu ügyész ezután több olyan mérgezési tünetet ismert el, amelyek ugyszóiván teljesen azonosak voltak Tita Cristescu esetével. Színes szavakban írja le a szépségkirálynő kínzóddal felt életét, akinek egyetlen vágya az volt hogy férjhez menjen. Az áldozat nem volt egy kitartott nő, hanem egy értékes tulajdonságokkal rendelkező asszony. Ami a Gregorian-házaspárra terelt gyanút illeti, ez nem bír semmiféle plauzibilis alappal.

A késő esti órákban, amikor Bucurestiből ezt a jelentést kapjuk, az ügyész vádbeszéde még tart. Lehetséges, hogy holnap már ítéletre kerül a sor.

— ZÜRICH I ZARLAT. London 21.35, New York 432. Több jegyzés nincs.

— Bányabeomlás — száz áldozattal. Londonból jelentik: A brittindiai Niluripathra egyik bányájában a földomlás 100 bennszülött munkást betemetett. A mentési munkálatok megindultak.

— MA az alantl gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

VOJTEK, Bulevardul Regina Maria
DANCIU, Plata Mihai Viteazul.
BERNAT, Lángá Gará (vasutállomásnál)

— Felüggesztették Magyarországon a gyülekezési jogot. Budapestről jelentik: A magyar kormány ma rendeletet adott ki, amellyel mindennemű gyűlés, népgyűlés vagy politikai felvonulás megtartását megtiltja. A gyülekezési jog tilalmáról szóló rendelet érvénye bizonytalan időre szól.

— Iró- és tanszerek Császár papíráruházában. Select-mozgó mellett.

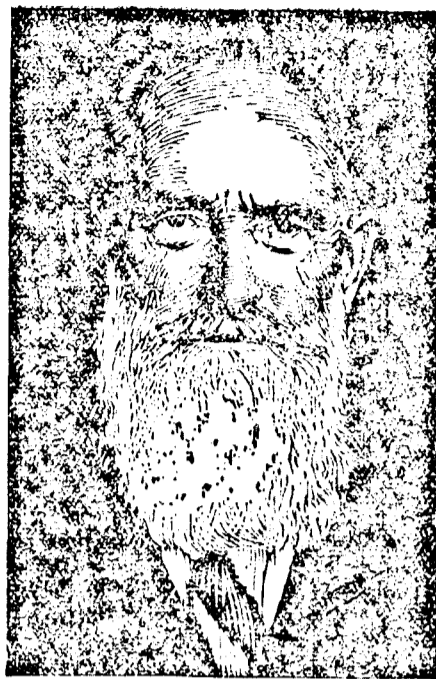
— Tíz évre visszamenőleg vizsgálják az öngyilkos pénzügyi hivatalnok könyveit. Az arad-i pénzügyigazgatóságon Prokopovics József ügyében ma tovább folytatták a vizsgálatot. A hiány pontos összegének megállapítása még napokat vesz igénybe, tekintettel arra, hogy a könyvek felülvizsgálása tíz évre visszamenőlen folyik.

— Szív- és ideghajósoknál, vese- és cukorbetegknél, köszvényben és osziban szenvedőknél az enyhe természetű „Ferenc József” keserűvíz kitünően beválik, mert a beleket alaposan kitisztítja, a gyomor és a máj működését előmozdítja, az emésztést és az anyagcserét pedig lényegesen megjavítja. Az orvosok ajánlják.

**Medve védjegyű gyapjúfonal
legújabb divatszínekben
újából érkezett 4098
WEISZ és BENJAMIN**

— Családi dráma Budapesten. Budapestről jelentik: Ma este a Klauzál-tér 2. szám alatti ház első emeletének 12. számú lakásában gyilkosság történt. Kriszt Mihály szabómester revolverrel agyonlőtte 26 éves fiatal feleségét. Az asszony azonnal meghalt. A gyilkos fél órákig lelkendezett a rendőrségen, ahol megkezdtek kihallgatását. Azt hiszik, hogy a gyilkosság oka családi viszály.

A tettek emberei

Dr. h. c. Robert Bosch, a világhírű Bosch-művek alkotója 70 éves születésnapjával egyidejűleg megünnepelte munkálkodásának 50 éves évfordulóját.

Az emberi haladásért folytatott modern tudományos kutatás egyik kiemelkedő alakja Robert Bosch. Neve ma már elválaszthatatlanul egybekapcsolódik az új autógyártó fogalmával. Bosch ma 70 éves és pontosan 50 éve fáradságtalanul folytatja kísérletét, amelyek végül is teljes sikerre vezettek. A Bosch-gyűitők fejlődését mi sem jellemzi jobban, minthogy amíg az első gyűitő teljesítménye percenként 150 gyűitőszikra volt, addig a mai modern GR 8 Bosch-gyűitő teljesítménye 30.000 percenkénti szikra. Bosch egész élete a fáradságtalan, kitartó munkásságé volt és ezért kiérdemelte, hogy most, születésének 70. és munkásságának 50. évfordulóján az egész tudományos világ meleg ünnepségekben részesítse a német ipari kutatót.

— Felrobbant egy kettéürészelt srápnél egy arad-i ház udvarán. Különös szerencsétlenséghez hívták ma a mentőket. Toth György arad-i lakos egy srápnél-fejet talált házában udvarán. Toth egy fűrészrel ketté akarta vágni a srápnét, amely felrobbant és kezén, fején, valamint mellén súlyosan megsebesítette. Tothot a mentők a kórházba szállították, ahol megállapították, hogy sérülései nem súlyosak. Kihallgatása alkalmával elmondta, hogy két évvel ezelőtt találta a srápnét és eldobta az udvarán levő szemétdombra. A szemétdombot tegnap elhordták és ismét kezébe akadt a srápnél, ekkor kezdte el fűrészelni, hogy vitrin-tárgyat készítsen belőle.

— Eltűnt arad-i fiú. Botis Anna arad-i lakosnő ma bejelentette az arad-i rendőrségen, hogy 15 éves Aurel fia eltűnt lakásáról. A rendőrség megindította a nyomozást a fiú hollétének felderítésére.

— Meghívó. A Református Keresztény Ifjúsági Egyesület újjászervezése végett főkérem mindazokat a református ifjakat, akik a múltban is tagjai voltak az ifjúsági egyesületnek, hogy érdeklődő barátaikkal sziveskedjenek október 1-én, csütörtökön este 8 órakor a Református Otthonban (Calvin-u. 3. sz., emelet) megjelenni.

— A megvesztegető büntetése. Schelmayer Máté, Sechesut községbeli (Timis-megye) gazdálkodó néhány hónap előtt csempészárut akart Arad-on értékesíteni. Máté Traian rendőr felfedezte a csempészett árut, mire Schelmayer 100 leiel meg akarta a rendőrt vesztegetni. A törvényszék ma a gazdálkodót 700 lei fő- és 500 lei mellékbüntetésre ítélte.

— Szüreti mulatság Sf. Ana-n. A sf. ana-i német iparosifjúság e hó 26-án rendezte meg a Kath. Egyet helyiségében kitünően sikerült szüreti bálját. A szépen díszített terem tele volt agatva szőlővel, a közepén pedig a hagyományos szüreti korona függött. Csöszlányok az alábbiak voltak. Bleiziffer Matild, Eberlein Mariska, Frank Dusi, Gregonovits Mariska, Hettmann Hilda, Hübner Paula, Marksteiner Józsa, Murányi Mariska, Szantner Boriska, Teuber Románka, Zimmermann Boriska és Zimmermann Ilus. A táncot a német nemzeti tánc bemutatása előzte meg, a mellyel Hettmann Hilda és Szeifer József arattak sikert. Ejjékor sorsolták ki a szőlőkoronát, melyet Murányi Annuska nyert meg. A nyertes szőlőlei a vendégereg tiszteletére reggelit adtak. A muzsikát a hírneves Burger-zenekar szolgáltatta.

A KÖSZVÉNYES EMBER

Tízparancsolata:

- 1 Addig egyél, amíg éhes vagy és ne tovább.
- 2 Ne feledkezz meg arról, hogy a májad kényes jószág, és minden rendkívüli igénybevétel kifárasztja, megakadályozza abban, hogy a húgysavat és az oxálsavat kellőképpen felszívja, azokkal a többi mérgekkel együtt, amelyek könnyen tönkréteszik szervezetedet.
- 3 Tudd meg, hogy veséidnek nehéz munkát kell végezniük ahhoz, hogy kiváltszák a sok mérget, melyet szervezeted jelentős mennyiségben gyárt és ezért ne terheld veséidet fölösleges munkával.
- 4 Zöldségfélék (saláta, gyümölcs) és különösen a gyümölcskora nagyon ajánlatos, mert alaposan megtisztítja a szervezetedet.
- 5 A hűvös nem tilos, azonban fogyasszál lehetőleg könnyű húsfajtákat és nem túl fiatalon.
- 6 Reggel és este végezzél légzőgyakorlatokat.
- 7 Ne mulasd el soha az alkalmat arra, hogy a szabadlevegőn tornagyakorlatokat, sétákat, kerékpározást, vadászatot, uszást, csónakázást, hegy-mászást, vagy bármilyen más sportot üzzél.
- 8 Mindaz, ami élénkíti a bőr működését, így például a bedörzsölés hozzásegíti a szervezetet ahhoz, hogy megszabaduljon azoktól a mérgektől, amelyeket májad nem tud kiválasztani, vagy veséd nem tud kellő formában eltávolítani.
- 9 Ne feledkezz meg arról, hogy gyermekeid is — mint jó magad — köszvényesek lesznek és ezért tanítsd meg őket a higiénia helyes szabályaira.
- 10 Hogy egészségedet megőrizd, végezzél rendszeres Urodonal-kurákat, mert ezek megtisztítják véredet, kítakarítják veséidet és májadat, fertőtlenítik epédet és a vizeleti utakat és megakadályozzák a vérerek telítődését.

Dr. J. G. GUIGNOT

Ha egy hármast üveget vásárol megtakarítja 4 kis üveg árának 23 százalékát.

Az URODONAL-t a Munkásbiztosító és Betegségélyzőpénztár (Casa Centrală a Asigurarilor Sociale) orvosi-kara is rendel.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

CHATELAIN-figyelmeztetést használja teljes bizalommal.

rült nagy fáradtságába, hogy a mai elsőosztály — sajnos — alacsony szintjét elérje. A szövetség minden biztonnal revideálni fogja határozatát és a jobb sorsra méltó egyesület folytatni fogja közreműködését az egyetemes sport érdekében.

A kettős vereség ellenére is Arad vezet a városok statisztikájában

A nemzeti bajnokság vasárnapi fordulóján nem sok sikert hozott az arad-i csapatok számára: úgy a Gloria, mint az AMEFA vereséget szenvedtek, ennek ellenére tartja Arad vezetőhelyét a városok statisztikájában. A Crișana, valamint a Venus és Unirea-Tricolor győzelmeivel Oradea és București feljötték és Timișoara-t a negyedik helyre utasították, míg Cluj „tartja” az utolsó helyet. A városok szerinti kimutatás az aábbi:

1. Arad	2+4=6	pontszám:	12
2. Oradea	5+7=12	„	12
3. București	1+3+9+12=25	„	8,5
4. Timișoara	6+8=14	„	8
5. Cluj	10+11=21	„	5

Dobra Bucuresti-ben

A Gloria kitűnő középfedezete szerdán reggel utazik a fővárosba a többi timișoara-i kijelölt játékosal együtt, ahol a válogatott keret tagjait koncentrálik. A fővárosban csütörtökön még triált tartanak, majd azután kerül sor a válogatott összeállítására.

Magyarország az Európa-kupa élén

Budapestről jelentik: Az Európa Kupában vasárnap bonyolították le a második meccset (az első Ausztria és Csehszlovákia között 1:1 arányban döntetlenül végződött) és a táblázat a második mérkőzés után így alakult:

1. Magyarország	1	1	—	—	5:3	2
2. Csehszlovákia	1	—	1	—	1:1	1
3. Ausztria	2	—	1	1	4:6	1
4-5. Olaszország	—	—	—	—	—	—
4-5. Svájc	—	—	—	—	—	—

A magyar profiligó állása

1. Szürketaxi	4	4	—	—	29:2	8
2. Csepe	4	4	—	—	28:2	8
3. Alba Regia	4	3	—	1	15:4	6
4. SBTC	4	3	—	1	13:8	6
5. Vac FC	3	2	—	1	8:7	4
6. Drognisták	4	1	2	1	10:9	4
7. Zugló	5	1	2	2	12:11	4
8. Loden	4	2	—	2	14:14	4
9. Nagytétény	4	1	1	2	6:19	3
10. Erzsébet	4	—	1	3	6:23	1
11. Vasas	5	—	1	4	6:25	1
12. V. Remény	5	—	1	4	7:30	1

Külföldi eredmények

Olaszország: Napoli—Juventus 0:1. Lazio—Triestina 2:1. Alessandria—Novara 1:3. Lucchese—Milan 0:0. Ambrosiana—Bologna 0:2. Torino—Róma 2:0. Bari—Genova 1:0. Sampierdarena—Fiorentina 1:1.

Svájc: Luzern—Young Fellows 2:5. Grasshoppers—Bern 2:0. Young Boys—Servette 4:1. Chaux de Fonds—St. Gallen 2:3. Basel—Lugano 3:3. Lausanne—Biel 0:1.

Jugoszlávia: BASK—Konkordia (Zágráb) 3:1 (0:1). Jugoszlavia—BSK 2:1 (0:1). SK Ljubljana—Slavia 3:0 (2:0). Slovan—Hajduk (Split) 3:0 (1:0). Gradjanszki—HA SK 4:1 (1:0)

O A Victoria szüreti mulatsága. Az agilis másodosztályú sportklub október 3-án, szombaton este 8 órai kezdettel a városi kiosk helyiségeiben nagyszabásu reggelig tartó szüreti mulatságot rendez a sportegyesületi felszerelés javára. Szépségverseny, konfetti- és szertincsa, amerikai árverés stb. teszik színessé és szórakoztatóvá a Victoria szüreti mulatságát, amely minden biztonnal egyik legsikerültebb sportegyleti nyári mulatság lesz.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

SPORT KÖZLÖNY

Feloszlatta a szövetség a Sparta sportegyesületet

Hátralékos tartozások miatt hozták meg a szigorú ítéletet

Sportkörökben érthető meglepetést, sőt megdöbbenést váltott ki az a hír, amely szerint az alkerületi szövetség az elsőosztályú bajnokságban szereplő Sparta sportegyesületet feloszlatta.

Az egyesület, úgy mint a disztriktbajnokságban, vagy alsóbb kategóriákban küzdő egyesületek, anyagi zavarokkal küzd és nem tudott eleget tenni a szövetséggel szemben fennálló tagdíjzétési kötelezettségének. A Sparta a központnak mintegy 1600 leiel, a helyi szövetségnek pedig néhány száz leiel tartozik és miután a tartozások kiegyenlítésére adott terminust a klub betartani nem tudta, a szö-

vetség feloszlatta az egyesületet a tartozás nemfizetésén kívül azon indokolással is, hogy a Sparta futbalcsapata nem éri el a kerületi bajnokság szintjét.

A szövetség intézkedése tulságosan szigorú,

hiszen azt minden sportember tudja, hogy a kisebb csapatok, így a kerületi elsőosztályban küzdő egyesületek, csak a legnagyobb nehézségek árán tudják fenntartani magukat. Az sem helytálló indokolás, hogy a Sparta nem üti meg a kerületi elsőosztály szintjét, mert ha a Sparta nem is volt „kimondott bajnokjelölt”, nem ke-

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Pénzügyi együttműködés Románia, Törökország, Görögország és Jugoszlávia között

— Konferenciára ülnek össze a Balkánszövetség államainak bankkormányzói —

A Balkán-államokat közelről érintő, nagyfontosságú konferencia ül össze a közeljövőben. A Balkán-szövetség gazdasági tanácsának kérésére ugyanis a szövetséghez tartozó államok jegybankjainak kormányzói elhatározták, hogy konferenciát tartanak. Ennek a konferenciának jelentősége jóval meghaladja ama konferenciák fontosságát, amelyet egyébként a Balkán-államok közintézményeinek vezetői tartani szoktak. A konferenciának ugyanis az kölcsönöz jelentőséget, hogy azon megkísérelnek alapot tudni a szövetség keretébe tartozó négy állam: Románia, Törökország, Görögország és Jugoszlávia pénzügyi együttműködésére. Ez most — a harmas francia—angol—amerikai pénzügyi egyezmény megkötése után — különösen időszerű.

A Balkán-szövetség államainak tehát az a célja, hogy

a Balkán-államok Jegybankjai között is megvalósítsa azt az együttműködést, amely a kisanant Jegybankjai között már eddig is fennállott.

Ennek az együttműködésnek eredményei már eddig is mutatkoztak. Így például Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia bankkormány-

zónának találkozásán hozott határozatok lényegesen megkönnyítették a három állam közötti fizetések. Ezek a kedvező eredmények újabb könnyítéseket tesznek lehetővé, amelyek megbeszélése végett a jövő év elején a kisanant-államok kormányzói újabb értekezletet tartanak Prágában.

A Balkán-szövetség államai közötti fizetések nehezebben mennek. Görögország például rendkívül keveset szállít a Balkán-szövetség államaiba. Ugyanez a helyzet Törökországgal is. Mindketten tehát kivételük emelésének lehetővé tételét kérik. Addig, amíg erre nem kerül sor, a román és a jugoszláv exportőrök követeléseivel zárva maradnak a török Jegybanknál. Ez a helyzet viszont az annyi fáradtsággal megkötött román—török kereskedelmi és fizetési egyezményt is veszélyezteti. Ugyancsak jelentős zárolt összeggel fekszenek a román exportőröknek a görög Jegybanknál.

A Balkán-szövetség bankkormányzói találkozásán az a célja, hogy összhangba hozza a négy állam kereskedelmi forgalmát ezeknek az államoknak a fizetőképességével. A bankkormányzók közötti egyezmény megvalósítása egyébként az idegenforgalom fellendülését is jelentené.

A tisztességes kereskedelem és ipar védelmét szolgálja

az új kontingentálási rendelet, — jelentette ki Pop Valer kereskedelemügyi miniszter.

Pop Valer kereskedelemügyi miniszter nyilatkozott arról, hogy milyen szempontok vezették akkor, amikor új rendszert vezetett be a kontingentálási kérvényeknél és úgy intézkedett, hogy a jövőben minden egyes kérvényt előzetesen eléje kell terjeszteni és közölni kell vele a kérvényező pontos nevét, abban az esetben pedig, ha részvénytársaságokról van szó, az igazgatóság névsorát. A kereskedelmi miniszter többek között a következőket mondta:

— Az a tény, hogy ismerni akarom a kérvényező vállalatok igazgatóságai névsorát, egyenlőséget teremt az egyéni cégek és a részvénytársaságok között. Az egyéni cégek tulajdonosainak neve ugyanis a kérvényből kitűnik, míg a részvénytársaságok eddig a névtelenség kedvező helyzetében dolgoztak. Így tehát ezt a rendelkezést az egyéni cégeknek kedvezően kellene fogadniuk, mert megszünteti köztük és a részvénytársaságok közötti egyenlőtlen állapotot.

— Másrészt pedig egész sereg alkalmi részvénytársaság alakult, amelyeknek olyan vezetőik vannak, akiknek tulajdonképpen semmi kapcsolata sincs a kereskedelemmel. A tisztességes kereskedelemnek tehát érdeke, hogy végre tisztázódjon, kik húzódnak meg a részvénytársaságok sokszor oly hangzatos nevel mögött. Az alatt a rövid idő alatt, amióta a kereskedelemügyi minisztérium élén állok,

számos feljelentést kaptam, amelyekben olyan személyekre hívták fel figyelmemet, akik csődbe mentek, ezért saját nevükön kereskedelmet nem folytathatnak, tehát tüke és adó-

BUDAPESTRE

50% vasúti kedvezmény és utólagos 2.50 pengő vízum

szep. 27. — október 14. között.

Igazolványok a 4566

WAGONS-LITS//COOK

Menetjegyirodában

Arad, Minorita-palota.

„OLLA- Preservatív! Egészsége érdekében ne fogadjon el „OLLA” helyett más óvszert, mert azok értéktelen imitációk. „OLLA” huzsonhat állam egészség-égetővéla.

A cluj-i Tábla is törvénytelennek minősítette az ötszázalékos lakbérilletékek általános kivételét

Az új közigazgatási törvény alapján Satu-Mare városában életbeléptették a lakbérilletékek általános kivételét, amely ellen az érdekelt polgárság legnagyobb része jogorvoslattal élt.

Pár héttel ezelőtt közöltük, hogy a timisoara-i Tábla egy ilyen felelőtlenség esetében elvi élel állapította meg, hogy a lakbérilletékek általános kivételése törvénytelen. Amint most Cluj-ról jelentik, tegnap foglalkozott első ízben hasonló felelőtlenséggel ügygel az ottani Tábla és — amint előrelátható volt, a timisoara-i Tábla álláspontját tette magáévá.

A cluj-i Tábla az ítélet indokolásában hivatkozott a közigazgatási törvényhez mellékelt táblázat azon rendelkezésére, amely a községi adómekeket sorolja fel. A táblázat első a) pontja így szól: „Adót vehet ki a város a kereskedelmi és ipari jellegű vállalatokra, valamint általában mindazokra, akik kereskedelmi vagy ipari jellegű üzletet kötnék, az épületek bérletéke után a következőképpen: A különböző megadóztatható helyiségek felsorolása után a g) pont így folytatja: „Általában a bérlőkre, akik nem tartoznak a fenti csoportokhoz”.

A Tábla álláspontja szerint a g) pont csak kiegészítő része az első bekezdésnek, amely határozottan leszögezi, hogy községi adó vehető ki a kereskedelmi és ipari jellegű vállalatokra.

— Minthogy a lakások nem tartoznak a kereskedelmi és ipari jellegű vállalatok közé, következőképpen nem is terhelhetők meg lakbérilletékekkel.

Annál kevésbé, mert adót vagy községi illetéket csak jövedelmekre, vagy jövedelmet hozó tárgyakra lehet kivetni, a lakbér pedig nem jövedelem.

A vitás kérdésben a végső szót természetesen a Bucuresti-ben működő központi közigazgatási bíróság mondja ki, ahová ezek az ügyek rövidesen elkerülnek, de alig kétséges, hogy a legfőbb közigazgatási ítélszék is a bérlők pártjára fog állani és a kivett illetékek törlését fogja elrendelni.

— Románia Csehszlovákiától vásárolja a rotációs-papírt. A nemrégiben megalapított kisanant gazdasági központ első sikere, hogy Románia a rotációs-papírt ezennel nem Ausztriától, hanem Csehszlovákiától veszi. A félelmi megrendeléseket a román lapok most adták ki Csehszlovákiának.

ILLETÉK NÉLKÜL ARUSITHATJAK SAJÁT TERMESÜ SZÖLLŐJÜKET ÉS MUSTJUKAT, A VÁROSBAN IS A SZÖLLŐBIRTOKOSOK. A pénzügyminiszter elrendelte, hogy mindazok a szőlőtermelők, akik saját termésüket vagy maguk által préselt mustjaikat a városban akarják eladni, illetékfizetés nélkül megtehetik ezt, de ebben az esetben a szőlőt is be kell hozni a városba és csak itt szabad kipréselni. Egyetlen megszorítás a miniszteri rendeletnek csupán az, hogy a szőlőt és a mustot a termelők csakis saját helyiségükben drusithatják ki. Azok a szőlőtermelők, akik a szőlőjüket ott kint a szőlőben préseik, a mustot csak az előírtas taxa ellenében hozhatják be a városba.

— A „Consum” új száma a hét legaktuálisabb gazdasági eseményről a következő főbb cikkeken számol be: A francia kormány és a svájci kormány a valutacéltételés mellett döntött. Mit várhat Románia a kisanant gazdasági együttműködésének szorosabbá tételétől. Az Industria Sármei új kábelgyára megkapta a versenyvédelmi törvény kedvezményeit. Az Élőállatexportőrök Szindikátusainak Szövetsége félmilliárd lei értékű élőállat németországi exportjára kötött szerződést. Az államkincstár és a Banca Nationala részvételével alapítandó Amortizációs Pénztár megoldhatja a bankok tükeellátásának problémáját. Kereskedelmi vállalkozás lesz a prágai Centre Economique. Dr. Pop Valer kereskedelmi miniszter személyesen irányítja az új behozatali kvóták és suprakvóták engedélyezését. A Magyarországra exportált tűzifa után a Banca Nationala nem követeli a husz százalékos pengőkvótát. Fizetésképtelenségek, új cégek és cégváltozások és árleltések első forrásból a „Consum”-ban olvashatók. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól: Cluj, Str. Iuliu Maniu 3.

ság nélküli részvénytársaságok cégeit vásárolták meg

és ezek között meghúzódva bonyolítják le ügyleteiket, a tisztességes kereskedelemnek károkat okozva.

— Hiba-e, ha tudni akarom ezeknek személyazonosságát és meg akarom akadályozni garázdálkodásukat, akárhogy is hívják őket? Fenntartom magamnak a jogot annak későbbi bizonyítására, hogy mennyire szükséges volt ez a rendelkezés. Hangsúlyozom azonban, hogy a kereskedelmi minisztérium élén kifejtett tevékenységem a tisztességes ipar és kereskedelem védelmét szolgálja, függetlenül azok fajától és vallásától, akik az ország érdekében ezt a tisztességes kereskedelmet üzik.

Szabó Béni képviselő emlékirata a kisiparosok érdekében

Szabó Béni magyarpárti képviselő, a kisiparosok érdekei ismert védelmezője emlékiratot készített, amelyet a munkaügyi minisztériumba juttat el. A képviselő ebben az emlékiratban az ipari igazolványok kicserélésének megkönnyítése mellett foglalt állást. Az emlékirat adatai szerint az ipari igazolványok becserélése a mai rendszer mellett egy alkalmazottnak 400 lelbe, a munkaadónak pedig 1400 lelbe kerül. Szabó Béni az emlékiratban arra is kitért, hogy milyen körülményes a különböző iratok beszerzése és éppen ezért ajánlotta, hogy a kicserélésnél legyen elég a régi ipari igazolvány, valamint a törvényes illetékek lefizetéséről szóló nyugta bemutatása, azonkívül a szükséges bélyeg és az előírt fénykép. A képviselő az emlékirat sikere érdekében személyesen is közbenjár a munkaügyi minisztériumban.

— Tervek az adózási rendszer átalakítására. A pénzügyminiszter tanulmányozta a jelenlegi adózási rendszer gyökeres átalakításának kérdését. Az átalakítás állítólag úgy történék, hogy a közvetett adókat kiterjesztik, míg az egyenes adók jelentőségét mindinkább csökkenteni fogják. Az adórendszer ilyen irányú megváltoztatásával az a pénzügyminisztérium célja, hogy költségmegtakarítást érjenek el és hogy a jelenlegi bonyolult és bürokratikus adóbehajtási rendszert egyszerűsítsa.

